

SUUKAUDSET ANTIKOAGULANTRAVI SAAVA PATSIENDI MEELESPEA

Antikoagulantravi näidustuseks on:

- südamest lähtuvate trombide tekke ja ajuinfarkti riski vähendamine kodade virvendusarütmia (**KVA**) korral;
- süvaveeni tromboosi (**SVT**) ja/ või kopsuarteri trombemboolia (**KATE**) ravimine.

KUIDAS VÕTTA ANTIKOAGULANTRAVIMIT

Praegu on Eestis saadaval neli erineva annustamis- ja manustamiskordade arvuga suukaudset antikoagulanti: apiksabaan (Eliquis), dabigatraan (Pradaxa), rivaroksabaan (Xarelto) ja edoksabaan (Lixiana).

Oluline on, et võtaksite ravimit täpselt nii, nagu arst on määranud. Vahele jäänud annus suurendab trombi riski, liigne annus suurendab veritsusriski.

Apiksabaan (Eliquis)

KVA: 5 mg manustatuna kaks korda ööpäevas (2,5 mg kaks korda ööpäevas, kui patsiendi vanus on ≥ 80 aastat ja kehakaal ≤ 60 kg või kellel esineb neerufunktsiooni langust).

SVT ja/või KATE: 10 mg kaks korda ööpäevas esimesed 7 päeva, edasi 5 mg kaks korda ööpäevas.

Dabigatraan (Pradaxa)

KVA: 150 mg kaks korda ööpäevas (110 mg kaks korda ööpäevas, kui patsiendi vanus on >80 aasta või on kõrgenenud veritsusrisk või tarvitab verapamiili).

SVT ja/või KATE: madalmolekulaarne hepariini süsteravi esimesed 5 ööpäeva, edasi 150 mg kaks korda ööpäevas (110 mg kaks korda ööpäevas kui patsiendi vanus on >80 aasta või tarvitab verapamiili).

Rivaroksabaan (Xarelto)

KVA: 20 mg üks kord ööpäevas koos toiduga (15 mg üks kord päevas neerukahjustuse korral).

SVT ja/või KATE: 15 mg kaks korda ööpäevas koos toiduga esimesed 21 päeva, edasi 20 mg koos toiduga üks kord ööpäevas.

Edoksabaan (Lixiana)

KVA: 60 mg üks kord ööpäevas (30 mg üks kord ööpäevas neerukahjustuse, väikese kehakaalu või kaasuva koostoimet avaldava ravi korral).

SVT ja/või KATE: madalmolekulaarne hepariini süsteravi esimesel 5 ööpäeval, edasi 60 mg üks kord ööpäevas (või 30 mg üks kord ööpäevas neerukahjustuse, väikese kehakaalu või kaasuva koostoimet avaldava ravi korral).

Ravimi võtmisel pidage meeles:

- võtke ravimit iga päev samal ajal;
- kaks korda päevas manustamisel võtke üks kord hommikul ja üks kord õhtul;
- neelake terve tablett klaasi veega, ärge purustage tabletti;
- jälgige, et Teil oleks kodus olemas vähemalt 1 nädala varu tablette;
- ärge katkestage ravi ilma raviarstiga konsulteerimata.

VÕIMALIKUD KÕRVALTOIMED

Kõige sagedasem antikoagulantide kõrvaltoime on verejooks.

Kutsuge kiirabi või pöörduge lähimasse erakorralise meditsiini osakonda, kui:

- tekivad insuldile omased sümptomid: ühe kehapoole nõrkus ja tundetus, pearinglus, tugev peavalu, nägemiskadu;
- tekib veriköha, veriokse (pruuni kohvipaksu sarnane);
- tekib pea või mõne muu kehaosa trauma;
- esineb haavast verejooks, mis ei peatu surve avaldamisega 10 minuti jooksul.

Kontakteeruge arstiga, kui:

- uriin muutub punaseks või tumepruuniks;
- väljaheide värvub punaseks, vereseguseks või mustaks;
- menstruatsioonid muutuvad vererohkeks;
- on tekkinud rohkelt nahaaluseid verevalumeid;
- olete rase või kahtlustate rasedust;
- esineb nahasügelus, turse või punetus.

KORDUMA KIPPUVAD KÜSIMUSED

Kuidas käituda, kui annus jääb võtmata

- Kaks korda päevas võetava ravimi korral võite vahele jäänud annuse võtta kuni 6 tundi enne järgmist manustamiskorda.
- Kord päevas võetava ravimi korral võite vahele jäänud annuse võtta kuni 12 tundi enne järgmist manustamiskorda.

Kuidas käituda lubatust suurema annuse võtmisel

Kui olete võtnud lubatust rohkem tablette, võib suureneda verejooksu risk – võtke ühendust arstiga.

Kas antikoagulantravi jälgitakse regulaarselt

Uued suukaudsed antikoagulandid ei vaja igakuist verehüübimise testide tegemist. Vereanalüüse on vaja teha ravi alustamisel ja edaspidi vähemalt kord aastas sõltuvalt neerufunktsioonist.

Kas tohib samaaegselt kasutada teisi ravimeid

On ravimeid, mille tarvitamisel võib esineda koostoimenähte, valdavalt suureneb veritsusrisk. Teavitage raviarsti kõikidest ravimitest ja taimsetest preparaatidest, mida te tarvitate.

Antikoagulantravi ajal ei soovitata tarvitada aspiriini, ibuprofeeni, ketoprofeeni, naprokseeni ja diklofenaki. Nende asemel võite võtta paratsetamooli või kodeiini sisaldavaid valuvaigisteid. Vajadusel konsulteerige raviarstiga tugevama valuravi ordineerimise küsimuses.

Vältige lihasesisesed süste.

Alkoholi tarbimine

Vältige alkoholi tarvitamist antikoagulantravi ajal.

Mida peaks teadma hambaravi või kirurgilise protseduuri planeerimisel

Teavitage arsti/ hambaarsti enne kirurgilist või hambaravi protseduuri. Veritsusriski suurenemise tõttu võib olla vajalik teha paus antikoagulantravis.

Rasedus ja imetamine

Võimalusel vältige rasedust ja imetamist antikoagulantravi ajal, vajadusel arutage raviarstiga tulevase raseduse planeerimist. Kui kahtlustate, et olete rase, on soovitatav teha esimesel võimalusel rasedustest. Positiivse testitulemuse korral pöörduge kiiresti arsti vastuvõtule rasedusaegse antikoagulantravi planeerimiseks.

Ettevaatusabinõud

- Vältige kontaktsporti, nt jalgpalli, korvpalli ja võitluskunste, vigastuse või löögi tagajärjel võib suureneda veritsuse risk.
- Soovitatav on aeroobne treening: kõndimine, jooksmine, ujumine ja jalgrattaga sõitmine (kasutage sõidu ajal kiivrit).
- Raseerimisel kasutage elektrilist pardlit või epilaatorit, et vältida veritsevaid sisselõikeid.
- Kasutage pehme harjasega hambaharja ja vahatatud hambaniiti, et vältida igemete veritsust.
- Olge ettevaatlik teravate esemetega, teravaid tööriistu kasutades ja välitingimustes töötades kandke alati kindaid.
- Reisile minnes võtke kaasa vähemalt kümne päeva varu ravimeid. NB naistele: Kasutage rasestumisvastaseid vahendeid.

Kandke alati kaasa ravimipassi ja näidake seda arstidele näiteks kiirabi kutsumisel või erakorralistes olukordades EMOsse pöördumisel.

Lisainfo saamiseks ja kõrvaltoimetest teatamiseks pöörduge raviarsti poole.

SA Põhja-Eesti Regionaalhaigla

J. Sütiste tee 19
13419 Tallinn

www.regionaalhaigla.ee
info@regionaalhaigla.ee